

Χρήστος ΠΟΛΥΖΩΓΟΠΟΥΛΟΣ
Πρόεδρος της UCESIF
Πρόεδρος της Ο.Κ.Ε. Ελλάδος

Η ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ Η ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΩΣ ΑΝΤΙΔΟΤΑ ΣΤΗΝ ΑΝΕΡΓΙΑ ΤΩΝ ΝΕΩΝ

24/10/2013 – LILLE, Γαλλία

Κυρίες και κύριοι,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Θεωρώ ότι όλοι μας συμφωνούμε πως η ανεργία αποτελεί το πλέον επώδυνο και, ταυτόχρονα, επικίνδυνο σύμπτωμα της κρίσης που πλήττει όχι μόνο την ευρωπαϊκή αλλά και την παγκόσμια οικονομία. Γιατί αν η ανεργία σε κάποια επίπεδα είναι ανεκτή και διαχειρίσιμη από το σύστημα κοινωνικής προστασίας, σε υψηλά επίπεδα, όπως τα σημερινά, απαιτεί κινητοποιήσεις στα όρια του συναγερμού.

Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία της Eurostat, σε ευρωπαϊκό επίπεδο υπάρχουν περισσότεροι από 26 εκατ. άνεργοι, ενώ το ποσοστό ανεργίας στη Ελλάδα έχει ξεπεράσει το 27% (27.1% το β' τρίμηνο του 2013). Σε αυτά τα μεγέθη η ανεργία θέτει σε σοβαρή δοκιμασία την κοινωνική συνοχή και αναδύει φαινόμενα περιθωριοποίησης και απομονωτισμού. Ιδιαίτερα δε η ανεργία των νέων, οι οποίοι αποτελούν το πλέον δημιουργικό και εξειδικευμένο τμήμα του εργατικού δυναμικού, έχει πολλαπλές επιπτώσεις. Περισσότερα από 150 δις ετησίως (ποσό που αντιστοιχεί στον 1,2% του ΑΕΠ της Ευρωπαϊκής Ένωσης) είναι οι οικονομικές απώλειες από την ανεπαρκή ενσωμάτωση των νέων στην οικονομία. Οι αντίστοιχες απώλειες για την Ελλάδα προσεγγίζουν το 2% του ΑΕΠ.

Οφείλω επίσης να επισημάνω ότι η δυσκολία ένταξης και ο εγκλωβισμός των νέων σε μακροχρόνια διαστήματα ανεργίας και υποαπασχόλησης υπονομεύει μακροπρόθεσμα την επαγγελματική τους διαδρομή. Σε ευρωπαϊκό επίπεδο τα διαθέσιμα στοιχεία δεικνύουν ότι οι πιθανότητες ενός νεαρού ανέργου να βρει μια σταθερή θέση εργασίας είναι χαμηλές: μόνο το 29,7% των νέων ηλικίας 15 έως 24 ετών που ήταν άνεργοι το 2010 βρήκε δουλειά το 2011. Όπως το 2012, το 42% των νέων απασχολούμενων εργαζόταν με σύμβαση ορισμένου χρόνου (ποσοστό που είναι τέσσερις φορές περισσότερο από τους ενήλικες) και το 32% εργαζόταν με συμβάσεις μερικής απασχόλησης (διπλάσιο ποσοστό από τους ενήλικες).

Με αφορμή προειδοποιήσεις της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ILO) για τη συνεχιζόμενη αύξηση της ανεργίας στην Ευρώπη, ο Ευρωπαίος Επίτροπος για την Απασχόληση δήλωσε ότι «...η οικονομική ανάκαμψη θα πρέπει να έχει διάρκεια και να είναι στιβαρή για ν' απορροφήσει την ανεργία». Ειδικότερα δε και όσον αφορά τις δράσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την απασχόληση σύμφωνα με την ατζέντα που ορίστηκε στο πακέτο εργασίας του Απριλίου του 2012 αυτές επικεντρώνονται, μεταξύ άλλων, στη δημιουργία θέσεων εργασίας σε τομείς με υψηλές προοπτικές ανάπτυξης και στη βελτίωση του ανθρώπινου δυναμικού στην αγορά εργασίας. Στη βάση του προγράμματος «Εγγύηση για τους Νέους», γνωστό ως «πρωτοβουλία Μπαρόζο» για την απασχόληση των νέων και την ενσωμάτωση τους στην οικονομία, τα κράτη-μέλη διαμορφώνουν τα σχέδια τους για την αντιμετώπιση του εξαιρετικά υψηλού ποσοστού ανεργίας των νέων. Για πολλά κράτη μέλη, αυτό απαιτεί διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Υποστηρικτικά στο πρόγραμμα «Εγγύηση για τους νέους» “Youth Guarantee” η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συμφώνησε τον Φεβρουάριο του 2013 σε μία νέα πρωτοβουλία για την απασχόληση των νέων (Youth Employment Initiative) με πόρους 3 δις. ευρώ από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και 3 δις. ευρώ από τον κοινοτικό προϋπολογισμό. Η συγκεκριμένη πρωτοβουλία επικεντρώνεται αποκλειστικά στις περιοχές που αντιμετωπίζουν ποσοστά ανεργίας των νέων πάνω από 25 % και αφορά νέους, ηλικίας μεταξύ 15 και 24 και όπως επισημαίνεται όλες οι δράσεις που θα συμπεριληφθούν θα πρέπει να έχουν προκύψει από την στενή συνεργασία των κυβερνήσεων με τους κοινωνικούς εταίρους και τα ενδιαφερόμενα μέρη.

Το ίδιο ακριβώς έχει επανειλημμένα τονίσει και η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή της Ελλάδας στις γνωμοδοτήσεις της για την Ανάπτυξη, την Επιχειρηματικότητα και την Αγορά Εργασίας. Σε πρόσφατη μελέτη που υποβάλλαμε στο Υπουργείο Εργασίας με προτάσεις για την προώθηση της απασχόλησης, κυρίως των νέων, επισημάναμε ότι για την άρση των δομικών αδυναμιών που στρεβλώνουν την επιχειρηματικότητα και παρεμποδίζουν την αύξηση της απασχόλησης χρειάζεται μία συνεχής προσπάθεια της πολιτείας σε στενή συνεργασία με όλους τους κοινωνικούς εταίρους, ώστε να διαμορφωθεί ένα ενιαίο πακέτο παρεμβάσεων.

Ειδικότερα θεωρώ ότι το πρώτο στο οποίο απαιτείται να εστιάσουμε είναι στο αν υπάρχουν οι απαραίτητες δομές ή πλαίσια που θα συμβάλλουν στην ομαλή προσέγγιση της

αγοράς εργασίας από την πλευρά των νέων. Αν δηλαδή οι νέοι διαθέτουν τα προσόντα και τις εξειδικεύσεις που χρειάζονται οι επιχειρήσεις. Αναφορικά με την Ελλάδα τα διαρθρωτικά προβλήματα της οικονομίας της δημιούργησαν σοβαρές δυσκολίες στην προσαρμογή της εκπαίδευσης και της αγοράς εργασίας στο σύγχρονο οικονομικό γίνεσθαι. Ιδιαίτερα υψηλό ποσοστό μεταξύ των ανέργων νέων αποτελούν οι απόφοιτοι πανεπιστημίων, οι οποίοι δεν μπορούν να απορροφηθούν στην αγορά εργασίας, επειδή οι σπουδές και τα προσόντα τους δεν συνάδουν με την εργασία που προσφέρεται. Αναφορικά δε με την επιχειρηματικότητα των νέων θα πρέπει να εξετάσουμε τόσο την ασφάλεια και την σταθερότητα του επιχειρηματικού περιβάλλοντος αλλά και το επίπεδο της επιχειρηματικής κουλτούρας. Και πάλι, έχοντας ως σημείο αναφοράς την χώρα μου, επισημαίνω ότι δυστυχώς η έννοια της επιχειρηματικότητας στην Ελλάδα δεν είναι ανεπτυγμένη. Και σε αυτό μεγάλο μερίδιο ευθύνης έχει το ίδιο το κράτος, καθώς δεν εξασφάλισε στους πολίτες του τους μηχανισμούς εκείνους που θα προωθούσαν την επιχειρηματικότητα, η οποία με τη σειρά της θα καρποφορούσε μέσα σε ένα σταθερό και ασφαλές επιχειρηματικό περιβάλλον.

Η μελέτη της ελληνικής κρίσης ανέδειξε ως μία από τις βασικές προτεραιότητες για την αντιμετώπιση της, σε εθνικό επίπεδο, τη στήριξη της νεανικής επιχειρηματικότητας και της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, με έμφαση στην προώθηση της καινοτομίας, της τεχνολογίας, της εξειδίκευσης και της εξωστρέφειας. Νομίζω ότι τα προαναφερόμενα θα πρέπει να αποτελούν, και αποτελούν, προτεραιότητες και σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Η απάντηση στο ερώτημα του τι θα μπορούσε να αποτελέσει την κινητήριου δύναμη που θα ωθούσε εκ νέου την οικονομία στην ανάπτυξη είναι εύλογη: Η «καλλιέργεια» και στήριξη της επιχειρηματικότητας, καθώς μόνο έτσι μπορούν να δημιουργηθούν θέσεις εργασίας, αξιοποιώντας ευέλικτα, προσόντα και δεξιότητες και να αναχαιτισθεί εν τέλει, το τεράστιο πρόβλημα της ανεργίας και το σύγχρονο μεταναστευτικό ρεύμα των νέων που αυτή γέννησε. Οι νέοι επιχειρηματίες, με την τεχνολογία που θα προτάξουν και την εξειδίκευση που διαθέτουν, μπορούν να ανακτήσουν το χαμένο έδαφος και να εξισορροπήσουν τα πράγματα. Το μέλλον της Ευρώπης βρίσκεται στους νέους επιχειρηματίες και στις καινοτόμες επιχειρήσεις (Start Ups) και σε αυτόν τον τομέα πρέπει να επενδύσουμε.

Χρειάζονται επομένως παρεμβάσεις που θα βοηθήσουν τους βασικούς πόλους της ανάπτυξης, τους νέους, τους κοινωνικούς φορείς και τους επιχειρηματίες να συνεργαστούν καλύτερα. Διότι στόχος δεν θα πρέπει να είναι μόνο ο εφοδιασμός των νέων μόνο με γνώσεις και επιστημονική κατάρτιση ώστε να μπορούν να βρουν εργασία, αλλά και με την ανάλογη

κουλτούρα και τις κατάλληλες συνθήκες ώστε να μπορέσουν να δημιουργήσουν τη δική τους καινοτόμα επιχείρηση, τη δική τους δουλειά.

Στην κατεύθυνση αυτή οι προτάσεις της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής της Ελλάδας για την ανάπτυξη της νεανικής επιχειρηματικότητας και τη διασφάλιση της απασχόλησης των νέων επικεντρώνονται:

- ☒ Στην αύξηση και καλύτερη αξιοποίηση των ευρωπαϊκών κονδυλίων για τη νεολαία.
- ☒ Σε φοροελαφρύνσεις για τους νέους επιχειρηματίες έως 35 ετών.
- ☒ Στη δημιουργία δικτύου προστασίας των νέων επιχειρηματιών (starts-ups) παροχή πλήρους στήριξης (χρηματοδοτική, συμβουλευτική, τεχνική) σε κάθε στάδιο της επιχειρηματικής τους δραστηριοποίησης.
- ☒ Σε στοχευμένες δράσεις για την σύνδεση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων με τις τρέχουσες ανάγκες της αγοράς εργασίας.
- ☒ Στη σύνδεση της εκπαίδευσης με την έννοια της επιχειρηματικότητας.
- ☒ Στη διεύρυνση της συμμετοχής των νέων στον κοινωνικό διάλογο.
- ☒ Στην ενίσχυση των δράσεων στον τομέα των νέων τεχνολογιών και των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, με στόχο την καλύτερη ενημέρωση τους και ανταλλαγή απόψεων.

Οι προτάσεις αυτές θεωρώ ότι δεν αφορούν μόνο την χώρα μου . Αφορούν και πολλές άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Γιατί μόνο έτσι θα μπορέσουμε να κοιτάξουμε με αισιοδοξία μπροστά. Το «άνοιγμα» της Ευρώπης εκτός συνόρων και η επέκταση της στις διεθνείς αγορές με την ανάπτυξη της καινοτομίας και της επιχειρηματικότητας των νέων είναι το μοναδικό αντίδοτο στην κρίση και στην ανεργία.

Σας ευχαριστώ.